

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhid., Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, str. măcelarilor Nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 30 fl.;
rândul cu litere garmond.

Declarațiile domnului Mihiu.

Un redactor al ziarului „Tribuna” din Arad a avut o convorbire mai lungă cu dl Dr. Ioan Mihiu, în chestia acțiunii de împăcare, inițiată între fruntașii poporului român din patria aceasta, reprezentați prin dl Mihiu, și guvernul unguresc, și cu ocaziunea aceasta distinsul fruntaș al neamului nostru a făcut unele comunicări și declarațiuni pe care ne ținem îndemnați să le dăm și noi, chiar la locul acesta, dupăcum urmează.

Cu privire la stadiul în care se află acum tratativele cu guvernul unguresc, dl Mihiu a răspuns la întrebarea pusă următoarele:

„Fiind o regulă de bunăcuviință să nu se vorbească în public despre tratative de natură confidențială, este greu să răspund pe larg la întrebarea ce mi-o faci. Cu toate acestea voi spune, ceea ce cred că se poate spune fără a păcătu în contra discrețiunii și pentru a lumina această chestiune, denaturată prin fel și fel de informații false, sau tendențioase.

Dl prim-ministru, voinde a avea o informație exactă despre gravaminele și dorințele Românilor, încă în lunile din vară m'a poftit să ascult în această chestiune factorii noștri de seamă, de diferite nuanțe politice, iar în baza experiențelor ce voi câștiga, să-i compun și prezint un memoriu în cauză.

Adevărat, că de vreme ce nu mă pot solidariza cu nici una din direcțiile politice noastre, urmate până acum, eu de ani de zile nu fac politică activă și astfel îmi lipsește orice caracter de oficialitate, în schimb știindu-mă în bune raporturi personale cu aproape toți bărbații noștri fruntași, și în credința că intervenirea mea în chestiune nu va fi expusă la bănueli, — precum de fapt nici nu a fost — am crezut,

că fără considerare, dacă acțiunea va duce la rezultatul dorit sau ba, împlinesc o eminentă datorie față cu interesele mari ale obidului nostru popor, luând asupra mea împlinirea misiunii ce mi s'a încredințat, mai ales, dupăce dela început mi-am câștigat aceea siguranță, că organizarea și funcționarea liberă a partidului, la fel cu celelalte partide ale țării, nu va întâmpina greutăți de neînvin.

Memoriul cerut l-am și compus și trimis la începutul lunii Septemvrie, dar de atunci nu am avut ocazie să văd pe dl prim-ministru, fiind dânsul mult ocupat cu treburile dela Viena.

Am primit însă știre pozitivă, încă în luna trecută, că dl prim-ministru, după reîntoarcerea sa dela Viena, având răgazul trebuincios, dorește să continue tratativele inițiate cu mine și să asculte eventual și alți bărbați de ai noștri, dar memoriul prezentat totuși nu-l află potrivit pentru discuție, căci nu i se par convenabile principiile pe care este întemeiat.

Evident, că un moment nu am trăit în iluzia, că toate cererile formulate în memoriu vor fi primite și împlinite întocmai; cu toate acestea am aflat, că nu-mi este mie permis să reneg și abandonez cuprinsul memoriului prezentat.

Pentru acest motiv, și fiindcă am întâmpinat oare-cari greutăți neprevăzute și în finuta unor membri marcanți ai partidului național, am preferit a mă retrage personal dela continuarea acțiunii în curgere.

Dacă, în ce chip, și cu cine vor fi continuate tratativele, nu pot ști!

A declarat apoi dl Mihiu, că crede în posibilitatea unei împăcuiiri sincere. Dar pentru a se putea ajunge acest scop, este neapărată trebuința de următoarele:

„a) Ca factorii politice maghiare să fie pătrunși de un spirit mai larg și mai liber în vederile lor și să

treacă puțin peste concesiile reale, puse în vedere;

b) partidul național trebuie să-și facă un program nou, corăspunzător exigențelor timpului de astăzi, și potrivit trebuințelor și puterilor de astăzi ale poporului român și în spirit transacționist, fără a abandona postulatele noastre naționale ireductibile și juste, lucru pe care l-am cerut încă în anul 1902 în o scrisoare publicată în „Libertatea” din acel an, când era vorba să trecem la politica activistă;

c) în acel caz, dacă împăcuierea s'ar realiza de fapt, evident, că ținuta deputaților noștri trimiși în cameră nu ar mai putea și nu ar mai trebui să fie strict opozițională și intransigentă.

Când și Maghiarii și Românii vor admite aceste adevăruri, după mine, elementare, — a terminat dl Mihiu — sigur se va ajunge în mod firesc la pace, sau barem la raporturi mai sănătoase și mai folositoare pentru ambele părți.”

Din protopresbiterate.

Conferența preoțească din tract. Mediașului.

(Fine)

V.

Propune mai departe, ca onorata conferență să intervină la locurile competente, ca și preoților să li se acorde favorul de a putea călători pe linie ferată ca învățători, notarii ș. a.

Conferența ia raportul spre știre și conformare, cu adausul făcut la pot. IV., că biblioteca tractuală să fie în legătură cu biblioteca învățătorilor.

Fiind timpul înaintat trecem cu toții în o sălă spațioasă a hotelului vecin, rezervată anume pentru noi. Aci ni s'a servit un prânz destul de mulțămitor. La masă a luat parte cu noi și inteligența română din loc. Cu plăcere înregistrăm pe domnii advocați Dr. Holom, Dr. Alexandru și Dr. Iuliu Morariu etc., precum și prezența a doi învățători. La masă s'a manifestat cea mai intimă amicitie și legalitate. Nu au lipsit nici toastele, în t-e cari amintese pe al dnu protopresbiter pentru Escelența Sa Înalt Proepresbi-

terul domn Arhiepiscop și Mitropolit Ioan, al părintelui Chendi pentru dl protopop, al părintelui Fodorean pentru domnii advocați, al domnului Dr. A. Morariu pentru preoțime. Au mai vorbit p. Morușca, dl Dr. I. Morariu, I. Dragolea etc.

După ridicarea mesei ne retragem iar în cancelaria dnu adv. Dr. Holom, unde se continuă conferența.

Preotul I. Fodorean prezintă proiectul de statute al reuniunilor de femei pentru înfrumșetarea bisericii.

La discuția asupra acestui proiect iau parte preoții P. Morușca, G. Iacob, T. Holerga, Z. Sas, Z. Popa, I. Marian, D. Chendi, precum și I. Fodorean, care își motivează compunerea lui cu largă experiență ce au făcut o pe acest teren, și în urmă protopresbiterul face resumarea observărilor făcute, pe baza cărora se conclud, că fiecare preot e obligat a înființa reuniuni de femei pentru înfrumșetarea bisericii. Acolo unde sunt deja astfel de reuniuni, dar unele din dispozițiile acestui statut nu vor fi aplicate, să se aplice; iar unde nu sunt, acolo să se aplice întreg. Proiectul rămâne numai proiect deocamdată, și pe viitor în urma experimentărilor făcute să se completeze eventual și cu noi paragrafi, ca să fie nu numai obligator, ci și aplicabil în tractul întreg. Pentru a-l alege preot, se dă publicității în „Telegraful Român”.

Proiectul e următorul:

Proiect de statute

pentru înființarea reuniunilor de femei greco-orientale rom. în protopresbiteratul Mediașului.

§. 1. Scopul reuniunilor este exclusiv înfrumșetarea și înzestrarea bisericii greco-orientale române din sediul reuniunii cu cele de lipsă.

Adunarea generală poate însă vota, tot spre un astfel de scop și pentru alte biserici gr.-orientale rom., ajutoare.

§. 2. Fondul reuniunii se formează din contribuții benevole, — se alimentează din venitul convenirilor și din interesele capitalului.

§. 3. Membra a reuniunii poate fi ori care femeie gr.-orientală română cu purtare morală cinstită, care va contribui pe săptămână cel puțin 2 fleri, sau naturalii d. e. ouă, fasole, oucuruz etc.

Care membră va contribui deodată suma de 20 cor., este scutită de contribuțiile săptămânale pentru viața întregă.

Colegiatele se va face prin câte 2 membre din fiecare vecinătate, uliță, sau despărțământ — decis în adunarea generală — pe rând în fiecare Duminică după vecerine.

Învățătura ce o putem trage din viața preoților din Săcădate, este, ca să ne iubim credințioșii noștri, să luțăm pentru neamul și biserica noastră cu tărie, cu oare a luptat Mihaiu și Costandin Simion. Când ne va lua cineva precursor, să o dăm, și când ne va cere cineva brăul, să-l întindem și atunci răstoarne să păreții, căci tot va rămânea unul nerăstornat, păretele sufletesc al acolora, pentru cari ne vom da avutul nostru, și pe acela va rămânea scris numele nostru în vecii vecilor. Dar știu, că noi suntem cu mult mai slabi.

Vrednicia conducătorilor bisericii gr. or. din Săcădate se mai dovedește și prin alte multe. Cu toate, că cu o sută de ani înainte cărțile bisericești erau cu mult mai scumpe ca astăzi, cu toate, că acelea cărți trebuiau comandate prin Moldova și Muntenia și aduse cu mari greutăți, căci nu arareori era interzisă intrarea lor în Ardeal, oând de calvini, când de catolici, — biserica noastră totdeauna a fost înzestrată cu cărțile trebuincioase.

Câte nu se vor fi pierdut și câte nu se vor fi înstrăinat cu nedreptul din aceste cărți, azi de mare valoare, dar și câte se mai păstrează, sunt destule pentru a dovedi acest adevăr.

(Va urma).

FOIȘOARĂ.

Biserica gr. or. din Săcădate.

De I. Podca, paroh în Cleweland O.-America.
(Urmare).

Acest Mihaiu, adevărat tip de popă românesc, a fost acela, care în anul 1662 a protestat în contra altor protivnici ai bisericii și neamului nostru, contra unui Grec Joaaf cu numele, care voia să se facă cu sila mitropolit al Românilor din Ungaria și Transilvania. Dar, a protestat sus și tare și urmarea a fost destituirea lui. Dupăce a fost destituit, își va fi petrecut bătrânețele cu mult năcaz și apoi va fi murit. Dar ceaul morții știu că nu-i va fi fost greu, pentrucă nu avea ce să-l apese pe inimă. Și-și va fi scris poate și el numele pe părete, și păretele acela a devenit gr. cat., și gr. or., în urmă s'a nimicit, dar numele lui a rămas însemnat în cartea oamenilor mari, căci despre Mihaiu scriu mult și bine oameni învățați. (Vezi Dobresou op. cit. pag. 57. Dr. A. Bunea, Vechile Episcopii românești pag. 138 și 139).

Iată o pildă, care trece peste puterile noastre, epigonii de astăzi.

2. Al doilea preot, despre care avem știre este preotul Onea Podca și al treilea

3. Onea Gligăroair.
„Acestă două nume se află însemnate în o „părtață”, pe care am aflat o între hârtiile văduvei Ana Dan, din 1703.

„Scrisă în Săcădate de popa Onea Podca. A fost de față părintele paroh mare (?) Onea Gligăroair.”

După acești doi nu se mai amintesc alți preoți, până la 1776, decât cei 11 gr. catolici, în anul 1733. Nici nu se știe, dacă între acestia vor fi și cei doi de mai sus, ori că au fost suspendați.

4. În anul 1776 întâlnim apoi iarăși un nume, tot atât de vrednic ca și al lui Mihaiu. Acesta este preotul și protopopul Simion Costandin (vezi apostolul tipărit la București, aflător în biserica noastră).

După cât mi se pare mie, acest Simion Costandin a fost primul preot și protop. gr. or., după unire. Sub el s'a zidit și biserica de lemn, în anul 1761—62, — sub el s'au purtat luptele cele mai grele între uniți și neuniți, și tot sub acest Simion s'a ridicat și biserica de astăzi. El e indus în protocolul morților din anul 1797 „protopopul Simion Costandin”.

Începând cu anul 1762 și până astăzi pomelnicul preoților se poate stabili pe deplin, pe baza protocoalelor canonicilor, bot zaților și morților, și după însemnările din cărțile bisericești, cari mai sunt încă în biserică. E următorul:

5. Protop. Ioachim Veștemean. Subscris în mărgăritarele lui Ioan Chrisostom.

6. Diaconul Ilie. Subscris în „mărgăritarele lui I. Chrisostom” în 1779.

7. Diaconul David. Subscris în „Cazania lui Varlaam” în 1770.

8. Preotul Ilie Dobrotă 1793—1803.

9. Preotul Ioan Dobrotă 1793—1810.

10. Preotul Ioan Prie 1797—1831.

11. Preotul Toma Banciu 1797—1836.

12. Preotul Ioan Bucur 1832—1844.

13. Preotul Ioan Lup 1836—1849.

14. Preotul Ioan Ciocan 1844—1873.

15. Preotul Ioan Calin 1852—1854.

16. Preotul Ioan Burja 1854—1857.

17. Preotul Simion Barb 1858—?

mort în Dobrogea.

18. Preotul Iie Stănilă 1861—1876.

19. Preotul Costantin Prie 1877— astăzi.

Din această cunună de preoți vedem deci, că omnia Săcădate totdeauna a avut preoți săi, adeseori prea mulți la număr, dintre cari unii mai vrednici, alții mai puțin vrednici, oăci asupra celor trecuți, noi cei de astăzi ne putem spune părerea, iar asupra noastră va aduce sentința viitorul.

De aceea e bine să putem privi cu liniște sufletescă la judecata ce o va croi viitorul asupra noastră.

Colectătoarele la oaltă vor vinde cele adunate și le vor preda casseritei.

Care membră nu va contribui la 3 colete după oaltă, perde dreptul de a fi membră și de a pretinde restituirea contribuțiilor efectuate, — dacă însă ulterior va întregi contribuțiile, poate fi primită iară.

Membră nouă se poate înscrie pe lângă solvirea unei coroane, — sau după cum va decide adunarea generală.

§. 4. Afacerile reuniunii se conduc prin prezidență, casserită, un comitet din 4 membre, cari se aleg pe câte un an de adunarea generală, și de adunarea generală se pot și realege.

In afară se reprezintă prin prezidențul comitetului parohial.

§. 5. Adunare generală se va ținea la finea fiecărui an odată, iar extraordinară de câte ori cere trebuința.

§. 6. Agende de adunări generale sunt:

a) Alegerea prezidenței, casseritei și a comitetului — împărțirea membrilor în despărțăminte sau subreuniuni.

b) Examinarea raționamentului și darea absolutului.

c) Primirea și eschiderea de membre.

d) Votarea ajutoarelor.

e) Defigerea convenirilor, modul și obiectele convenirii.

f) Modalitatea administrării fondului reuniunii.

§. 7. Prezidența este răspunzătoare pentru buna ordine și are drept a dizolva adunarea.

La caz de neînțelegeri nu se pot delăta prin prezidență nici după 2—3 dizolvări, aplanarea cade în competența comitetului și a sinodului parohial. Părțile nemulțumite pot apela la Ven. Consistor.

Prezidența, casserita și membrele din comitet sunt răspunzătoare pentru executarea hotărârilor adunării generale.

§. 8. Casserita e datoare a purta Jurnal de cassă, cont de capitale, — a prezenta raționament în fiecare an adunării generale, care se va alătura la raționamentul bisericeii, și dimpreună cu prezidența e răspunzătoare materialicește pentru averea reuniunii.

§. 9. Afacerile reuniunii se vor purta gratis de birou.

La caz de înmulțire a capitalului, adunarea generală poate vota remunerațiune prezidenței și casseritei.

§. 10. La caz de dizolvare, toată averea reuniunii, trece în posesiunea bisericii gr. or. rom. din loc.

§. 11. Acest regulament intră în vigoare după aprobarea din partea Vener. Consistor pentru toate parohiile din tract.

Urmează alcătuirea condiceii parohiale de preotul P. Morușca. După ce acesta arată îndesjuns însemnătatea și necesitatea condiceii, prezentează un chestionar, pe baza căruia și cel mai puțin orientat preot cu înlesnire poate alcătui condicea. Conferența recunoaște, că P. Morușca a făcut studii destul de temeinice în această direcțiune, primește chestionarul, care în ad-vâr cuprinde în sine toate momentele, cari trebuie scoase la iveală întru alcătuirea condiceii. Deci și acest chestionar se publică aici în întregime, ca fiecare preot din tract să-l poată avea de îndreptar. E următorul:

Chestionar.

I. Comuna politică.

1. Care e numele în toate 3 limbile, cercul pretorial și comitatul (în prezent și cum a fost în trecut)?

2. Care e poziția comunei, suprafața în km. ce piete are, numele stradelor, câte case și câte suflete? Prin ce schimbări mai de seamă au trecut?

3. Când, de cine și în ce împrejurări s'a înființat? Cum s'a dezvoltat (în general)? Ce progrese ori regresse? Ce evenimente istorice însemnate? Ce monumente și anticități, cu eventuale inscripții; ruine cu legende? Câți locuitori după număr, sex, naționalitate, religie și confesiune? Câte biserici și școli populare? Ce instituții publice, de cine se susțin? Pompierii cum se recrutează?

4. Cine e la conducerea politică? De când e starea de acum? Cum a fost înainte de 1868 (XXII) și ce obiceiuri au mai rămas în praxă: Sunt drepturi vechi (regale, crășmărit)? Ce isprăviri au mai rămas după primari și notari? Ce alte autorități (administrative, judiciare, financiare, militare, de pază etc)?

5. Cât de mare e hotarul comunei? A crescut ori a scăzut, și ce schimbări s'au făcut prin comasare? Ce numiri poartă anume părți de hotar (descrierea lor)? Ce ape sunt (ape minerale) râuri, pârâuri (segregarea) munci cu vârfuri, dealuri, câmpii, râpe, lacuri, bălți (cu numele în 3 limbi

și cu legendele legate de ele), drumuri, fântâni (toate aceste cum se folosesc)? Care e clima (vara, iarna) ce vânturi dominante (ce se spune despre ele)?

6. Ce întâmplări deosebite au fost; epidemii, înghețuri, focuri, ghiață, boale, epidemii? (Ce pagube și ce jertfe au oerat?)

II. Comuna bisericească.

1. Când și cum s'a întemeiat? Care e istoricul dezvoltării? cu șirul preoților și faptele acestora după date și însemnări rămase, versiuni orale? Tractul protopopesc, acum și altădată.

2. Biserica de când e clădită, cât de mare, din ce material și în ce formă? (zidirea veche). Ce lucruri vechi are de interes arhitectonic, sculptură, pictură, literatură? Cine a ostenit îndoszebi la zidire? (binefăcătorii, cantori, epitropi, crășnici). Cum se folosesc luminările? (de mână ori cumpărate). Tămăia, vinul de paus, prinoase cum se aduc? (dar în trecut?) Ce cărți bisericești, documente, inscripții? Cimitirul în ce stare e? (oruile, stâlpi, pomi, arbori și alte monumente închinare repositurilor). Cum se susține biserica, ce avere are în realitate: fonduri, fundații?

3. Școala când s'a înființat; cum a funcționat? Câți elevi, câte clase cu câți învățători. (La școala de stat câți elevi români, câți gr. or.?) Zidirea de când, din ce material, în ce stare e și cum e fost înainte? Șirul învățătorilor, rodul activității lor în școală și în sfara de școală? Ce mijloace de susținere.

4. Casa parohială. a) Starea culturală. Câți știu citi și scrie, câți nu? Ce gazete se cetește (câte și de câți). Este bibliotecă, de când, câte volume și ce cărți sunt găsite? Sunt instituții sociale? (Casă de lectură, coruri mixte bis. și lumești; ce simlînțe se manifestă pentru acelea și care e alipirea, jertfele ce se aduc pentru ele, în frunte stătorii astorfel de mișcări). Tinerimea e organizată? Ce oameni mai de seamă ori cărturari au eșit din comună? Limba vorbită ca dialect, particularități caracteristice, locuții stereotipe, jocuri, cântece, bocete, povețe, glume, porecle, însușiri locale.

b) Starea morală. E vre-o societate religioasă? Ce obiceiuri în legătură cu slujbele bisericești, în viață publică și privată? Educația în genere. Cum cercetează biserica? Ce datini bune, indeletniciri și credințe drepte? Ce păcate și năzazuri rele? Cântui?

c) Starea materială. Cum se zidesc locuințele, șuri, grajduri, cotețe, cuptoare de pâne (descriere s, materialul folosit în trecut și acum). Ce îmbrăcăminte? (la bărbați femei, copii, în timp de vară, iarnă, portul vechiu și împeștrări nouă). Cum se hrănesc? (zi de zi, iarna, vara, ce consumă și în ce cantitate, media cheltuielilor unei familii). Ce izvoare de căștig? Agricultură (pământul cultivat, cantitate și calitate, e pământ boeresc, ce suprafață au Români gr. or. în raport cu alte nații și cu gr. catolicii) Ce unelte întrebunțesez mai nou și cele abandonate? Ce plante cultivă? Ce animale folosesc (corute, bivoli, cai, oi, porci, capre, paseri domestice, soiul și îngrijirea lor). Cum stă grădinăritul, vinicultura (negotul cu vin), albinăritul (câți stupari? Cantitatea produselor, prețul, modul de valorizare? Cât e ziua de lucru cu osul, cu palma? Ce societăți economice, bănoii, reuniuni de lăptărie, de în mormântara de femei, câți membri au, când și prin cine s'au înființat și se susțin?

Care e industria, industrie de casă? Ce fel de meserii, care e starea n goțului sânt târguri locale? Sânt prăvălii, ateliere, crășme, cine le țin, câți români între ce fel de srăini? Cum se prețuește căștigul, economizarea? Oraș e aproape, la ce distanță, cum se folosesc de el și în ce măsură înrăurește viața comunei?

d) Care e starea sanitară, cercul medical, cercetarea bolnavilor, medicina populară. Urmează comunicarea a mai multor circulare consistoriale, cari toate să iau spre știre și conformare.

Conferența anului viitor se hotărăște să se țină în Mediaș, la care conferență, la propunerea p. D. Chendi, va fi invitat și deputatul sinodului eparhial, ca eventual unele dorințe ale preoției, cari oad în competența sinodului, să poată fi aduse spre pertractare.

Deoarece prin introducerea conferențelor religioase, cari s'au dovedit de foarte importante, se lărgește cercul de activitate al preoției, ca în conferențele anuale să rămână mai mult timp pentru pertractarea cât mai temeinică a obiectelor puse în program, conferența de oad și Preav. Consistoriu este rugat să se țină în zilele de lucru numai cu invocarea Duhului sfânt.

In comisiunea permanentă se elg preoții P. Morușca, I. Fodorean, S. Chețan și G. Iacob.

Exhauriat fiind programul și noi binișor oboșiți, protopresbiterul încheie ședința, și era și timpul suprem; căci puțin să mai fi stat, scăpam trenul.

In fugă deși am grăbit la gară, care e cam departe și trenul ne-a dus către caminele noastre întârziți cu noue puteri și cu dor de muncă în viaa Domnului —

Georgiu Iacob
not. al conf.

Ioan Cionca.

Ziarele ne-au adus deunăzi trista știre despre trecerea din viață al vrednicului fiu al Ardealului, care a fost Ioan Cionca. Partea cea mai frumoasă a vieții sale și-a trăit-o în capitala țării românești, ca profesor la un liceu german și ca dascăl al principelui Carol. Moartea l'a răpit tocmai într'un timp, când s'ajunsesse să-și vadă elevul în vârsta bărbăției, iar ostenelele sale încoronate de succes. Il deplânge o soție iubitoare și trei copii orfanți. Intre aceștia și talentata artistă Aurelia Cionca, fetița cea micuțată, care a pus lumea în uimire deja din cea mai fragedă prunocie. Prin ea a ajuns tatăl său să aibă intrare liberă în palatul român. După primul debut al ei la Ateneu, regine, — care pe atunci își perdesse odorul, — a luat-o în poală și a învățat-o să-și zică mamă. Și nici o mamă adevărată n'a făcut pentru fata ei, cât a făcut regina țării românești pentru Aurelia Cionca. Cu o bursă primită din lista privată a reginei a studiat artista în străinătate conservatorul și tot regina a încurajat-o în turneele sale artistice prin Ardeal și țara românească. Azi artista a ramas orfană de tată, are însă o mamă adevărată și una mai mult decât adevărată, — pe regina țării românești.

In tatăl artistei, în Ioan Cionca, a perdit familia regală pe cel mai zelos și devotat dascăl al său. Cionca a fost acela, care a dat prima învățătură tinerului principe, dela el a învățat Carol să scrie și să cetească, dela el a învățat viitorul rege român să cinstească legea și țara, să cunoască trecutul atât de sbrușumtat al oropsitului popor românesc. Ce însemnătate a avut creșterea dată elevului său — o vă dovedi viitorul. Să știe doar, că caracterul omului se formează în școală. Și școala lui Ioan Cionca a fost cea a dascălului conștient și a omului conșcător de carte românească. Nu se îndoaș e nime, că n'a fost depusă în mâni bune creșterea principelui Carol. Acum când moartea nemiloasă a smuls elevului pe dascălul său cel bun, — principele a adresat văduvei rămase o scrisoare, care e vrednică de a se da publicității, pentru că ea este o mărturisire prețioasă a principelui Carol, care a trecut acum etatea de 18 ani și știe ce vorbește și ce face. Iată scrisoarea:

„Doamnă! Mi-e greu să vă exprim durerea ce o resimt la neașteptata veste a morții scumpului vostru bărbat și iubitu'ui meu profesor. Această moarte o resimt cu atât mai mult, cu cât el era cel mai dintâi profesor ce l-am avut, e și cel dintâi care se departează într'un mod atât de dureros.

Darerea mea crește și mai mult, când mă gândesc cum s'a căznit a mă învăța să scriu și să ceteșc.

Ultima sa lecție nu o voi uita nici odată, cu ce foz și iubire îmi vorbea de marii nostri scriitori transilvăneni, și această ultimă lecție era numai Lună! Nu voi uita niciodată, că-i datoroș două lucruri de nepretuit, cunoașterea limbii și iubirea patriei. Vă rog a exprima și copiilor Dvoastră pattea ce o iau la marea lor durere.

Vă rog încă odată a primi expresiunea condolențelor mele cele mai sincere. Cotroceni, în 27 Octomvrie 1910. „Carol“.

Scrisoarea aceasta dovedește în de-ajuns, cât de mult ținea elevul la dascălul său iubit. A mai primit văduva încă multe alte condolențe, dintre cari o parte mre s'au și publicat. Această scrisoare mi s'a comunicat din partea soorului lui Ioan Cionca, veteranul preot din Lăz, Ioan Mihu, și o dau publicității, trimițând și eu întristatei familii sincere condolențe!

T. M.

Dela sate.

Sfințirea școlii din Ludești.

De ambele părți ale dramului comitatens ce duce dela Orăștie spre mează, să întinde o vale plăcută, care la partea ostică e mărginită de un șir de dealuri țepișe și stâncose, acoperite cu pădure de fag iar la vest cu un șir de coline acoperite cu pădure de gorun, mesteacăn și plantațiune de vii. Ambele aceste șiruri, la o depărtare de 20 Km. dela Orăștie, a-

proape să imprenă, așa, că întreaga vale prezintă o gură căscată, dela latinescul (?) careia își derivă numele Orăștie, precum și cele două numiri de comune: Orăștioara de sus și de jos, ce se află pe aceasta vale. Intră aceste două comune, în fața comunei Baouim, să vadă ruinele unei cetăți vechi romane, care tot dela forma acestei văi ar fi purtat numele de Orestes.

Dealungul râului ce s'erpuește pe această vale să află mai mult comuna așezată la mici depărtări una de alta.

Cele mai depărtate comune de pe această vale sunt comunele Ludești și Costești, la cari mă voiu opri puțin.

Ludeștii și Costeștii sunt comune sărace. Hotar de bucate au puțin. Pășunea e slabă, fiind teritorul de pășune foarte stâncos, foarte steril. Singurul mijloc de traiu pentru locuitorii acestor comune e lemnăritul, care încă e redus prin noul plan de exploatare al pădurilor.

Neajunsurile acestea au dat ansă la sărăcirea acestor două comune, încurcându-le în datorii.

Pe lângă năcazurile înșirate, pe la începutul anului trecut li mai lovește un nou năcaș. Un ordin al inspectoratului regesc de școli amenință, că dacă oamenii nu vor edifica școala conform recerînțelor legii, le va închide școala. Căi pentru școala comună erau toți veseli, crezând că aceste două comune sărace nu vor fi în stare a edifica o astfel de școală, din care motiv să și credeau cu școala comună în aceste comune. Bucuria lor însă nu a ținut mult, căci la o stăruință de fer a preotului local și prin o muncă încordată a locuitorilor, iată că în locul școlii celei vechi s'a ridicat un nou edificiu școlar, cu două sale de învățământ și cu o locuință de învățător, care edificiu poate servi spre decorarea unui orașel, nu a unor comune ca Ludești și Costești.

Luni în 8 Noemvrie o. în ziua sfinților arhangheli s'a făcut sfințirea acestei școli priu dl protopop tractual, Vasile Domsă, asistat de preoții Ioan Romoșan din Orăștioara de sus și Ioan Olariu din Baouim.

Deși timpul era nefavorabil, totuși mulțime de popor de prin comunele din jur s'au adunat pentru a lua parte la actual sfințire.

După ce s'a făcut sfințirea apei și s'a stropit poporul adunat, domnul protopop a rostit o frumoasă și instructivă cuvântare, îndemnând poporul la fapte bune.

Urmează prânzul, pregătit de doamna preoțea Wilhelmina Botean, ajutată de doamna învățătoareasă Ana Baciu din Orăștioara de sus. La acest prânz nu au lipsit nici toastele. A tostat domnul protopop pentru înaltpreașfințitul nostru Arhiepiscop și Metropolitan Ioan Meșianu, preotul Ioan Romoșan pentru preotul local, parohal Ioan Olariu pentru dl protopop tractual, iar preotul Basiliu Botean pentru poporenii acestor două comune.

Sara la oarele șapte s'a dat o producțiune din partea tineretului sub conducerea tinerului învățător Remus Baciu. Această producțiune constatătoare din cântări, diaoguri și dialoguri a fost depin reușită. Îndesebi trialogul despre b ție a făcut bună impresie asupra țărănilor. Am văzat țărani cam am țipiți de beție, cari până la predarea trialogului erau numai răs și voe bună, ear după trialog erau triști și duși pe gânduri.

I. O.

Șezătorile Bunilor Templieri.

Deabia înfripată Lăzja tinerimii „Viitor de aur“ a Bunilor Templieri și roadele ei, încetul cu încetul, încep să iasă la iveală, ca florile plâpânde de primăvară. Argumentele sarbede ale celor mulți, că copiii și tinerimea în genere nu trebuie inițiată în chestia alcoolismului, spre a o feri de ispita strămoșoasă de a călca în gura lăcomiei, șovășco și oad dela sine.

Copilul de mic îi trebuie înfi trată ideea despre influența stricăcioasă și păgubitoare ce o au beuturile spirituoase asupra organismului omenesco și asupra stării sufletești a omului.

Numai când vor fi deprinși copiii a le fi scârbă de beuturi spirituoase, de beție, — acest rău, care este mai stricăcios decât toate boalele, — numai atunci putem aștepta să devină oameni viguroși, energioi, oameni abstenenți, folositori societății și patriei.

Când cineva este legat la ochi, umbra o bucată de vreme mai mult șovăitor, până când numai putându-se orienta se potenește, încurcându-i-se calea în abisul întunerecului. Însă când merge cu ochii deschiși, arătându-i-se calea adevărată și duătoare la liman, niciodată nu poate da greș. Așa este și cu copiii. Cu cât vor fi mai inițiat în chestia aceasta, arătându-li-se roadele nefaste ale alcoolismului, conștrângându-i a trăi cu abstenență,

cu atât mai mult își vor putea forma o idee sănătoasă, ocotind beuturile spitoase și tot odată și prejudițiul întrebuințării lor în societatea omenească.

Rolul de căpetenie asupra acestei chestiuni, în primul rând, îl au părinții, mai ales mamele, nelăsând beuturi spitoase în casă și totodată explicând copilului efectele stricicioase ale beuturii asupra omului, iar în al doilea rând societățile de abținență.

Loja tinerimii „Viitor de aur”, urmărind scopurile arătate mai sus, lucrează temeinic, avându-și majoritatea membrilor recrutați mai mult dintre învățăceii meseriași, cari — cei mulți vin — din săutele lor cu inimile curate, neivi, în vârtejul de patimi al orașelor, unde la tot pasul îi paște ispita și păcatul. Vin în atingere cu fel și fel de oameni, cari — cei mai mulți — simt o plăcere deosebită, o satisfacție de a putea prinde încă un suflăt în mrejele, în ceroul lor vițios, și făcând haz când acesta a avut slăbiciunea de a cădea. Deci nu-i mirare, când vedem la mulți o nepăsare condamnabilă față de biserică și față de carte, înlocuindu-le pe acestea cu noile cunoștințe, câștigate în compania oamenilor vițioși: în loc de biserică, orășma, și în loc de cărți folositoare, instructive, cărțile de joc. E trist, dar adevărat. S'a dus timpul de a trece cu nepăsare peste păcatele noastre. În locul copilășului plătând și ouminte, care a venit deoasă în cămeșuța și cioarecii lui albi, cu inima curată și neprihănită, vezi o mutră respingătoare de bețiv cu față buhăită și cu ochi holbați, perfid, impertinent în orice vorbă, aruncat în voia soartei de azi pe mâne.

Și toate acestea provin numai din lipsa de o educație morală, nefind cine a-i arăta calea cea adevărată, și lăsându-se dus de curentul mediului stricicios în care a trăit.

De aici putem vedea ce rol însemnat au societățile de abținență printre tinerime. Domni învățători ar putea foarte bine lua pe terenul acesta o școală, adaptând modal de organizație ai Bunilor Templieri, formând Loji (despărțăminte) pentru școlari, înființând în fiecare Duminecă după amiază, o zi de ședință, și astfel pregătind ostași cu braț de oțel pentru cauza aceasta. Astfel vom fi scutiți de viitor de a mai vedea tristul tablou de atâtea epileptici și idioti, în cea mai mare parte datorându-se părinților alcoolici.

Loja tinerimii „Viitor de aur”, pentru a putea face cunoscut, mai pe larg, marelui public activitatea și scopurile ce le urmărește, a aranjat o șezătoare festivă, cu program antialcoolic și literar, Duminecă trecută, în 27 Noembrie n. la „Reuniunea sodalilor români”, — localul de ședință al logii. Pe lângă tinerii membri ai Logii, și-au mai dat concursul și alte domnișoare și domni. Deasemenea corul cursului III pedagogic, sub conducerea harnicului dirigent N. Dragoș, a contribuit foarte mult la succesul acestei șezători. Cu forțele de cari dispune acest cor, se poate prezenta înaintea ori-cărui auditoriu. Dl N. Popovici schițează în câteva cuvinte activitatea acestei Logii, citește unele bucăți instructive din revista „Antialcoolul” referitor la mișcarea antialcoolică în străinătate și totodată citește și o foaie de propagandă foarte folositoare, edată de Logiile din România. Dl I. Bologa și doamna M. Bologa citește unele bucăți instructive contra beuturii spitoase, iar tinerii membri ai Logii cu declamările antialcoolice și cu cântările lor au stors admirația publicului.

Când a terminat dl Fleșeriu, ped. curs III poezia „Dela Nistru până la Tisa”, toată sala era entuziasmată de felul cum a predat această bucată. Deasemenea și celelalte domnișoare și domni au fost foarte bine pregătiți cu punctele din program, contribuind astfel la succesul acestei șezători.

După încheiere ne-am împrăștiat care încotro, ducând în suflet speranța unui viitor mai bun pentru tinerimea noastră.

Seara, o parte dintre cei cari au participat la șezătoarea tinerimii, au ținut să ia parte și la șezătoarea săptămânală a Logii „Andrei Șeguna” Nr. 1, care se ține în fiecare Duminecă sara dela 8—10 în localul propriu al Logii, Zeughofplatz Nr. 2.

Un adevărat lăcaș de hrană sufletească. Gazete și reviste de tot felul, plus biblioteca, care, de curând înfiripată, are la 150 de opări, tot cărți vrednice de cetit de ori-și-cine.

Pentru a putea aproviziona „Casa de cetit” cu mai multe ziare și reviste, iar biblioteca spre a-și înmulți numărul volumelor, Loja „Andrei Șeguna” a re-curs la ajutorul binevoitorilor, făcând membri ajutători ai bibliotecii cu taxa de 30 bani lunar. În acest fel își va putea

indeplini o parte din programul ei de muncă.

Programul șezătorii a fost bogat și variat. Cântări, ceteri din scriitorii noștri de seamă, declamări din Vlăduț, Coșbuc, Goga ș. a.

Șezătoarea săptămânală viitoare din 4 Decembrie va fi închinată marelui căgător rus Leo Tolstoi. *El. M.*

Convocare.

Am onoare a convoca On. preoțime din tractul Hațegului la conferința preoțescă, care se va ține Joi în 25 Nov. v. c. în biserica din Ohaba-de-sub-peatră cu următorul

Program:

1. La 9 oare s. m. serviciu divin, la care vor sluji preoții: Ioachim Cerbicean s.n. din Nuoșoara, Ioan Făroaș din Băiești și Nicolae Popa din Boșorod. Predica o va ține pâr. Victor Sandru din Băiești.
2. Deschiderea ședinței.
3. Constatarea celor prezenți și constituirea biroului.
4. Citirea rezoluțiilor consistoriale.
5. Tema „Purtarea preotului afară de biserică” de Ioan Făroaș, paroh în Băiești.
6. Disertațiune de Dr. Seb. Stanca, paroh în Vulcan.
7. Eventuale propuneri.
8. Designarea locului pentru conferința proximală.
9. Încheierea conferinței.

Hațeg, în 15/23 Noembrie 1910.

Dr. Cornel Popescu,
protopresbiter.

NOUTĂȚI.

Examen de maturitate. La gimnaziul ort. român din Brașov examenul de maturitate *supletor și de corigență*, sa va ține în 4/17 Decembrie s. c. Va presida, ca comisar consistorial, asesorul consistorial, dl *Mateiu Voileanu*, iar ca reprezentant al guvernului va asista dl *Putnoký Miklós*, directorul gimnaziului de stat din Lugoj.

Moștenitorul nostru de tron la împăratul Wilhelm. Din Berlin se vestește, că în 9 Decembrie se va începe vânzătoarea, la care împăratul Germaniei a invitat pe moștenitorul de tron Francisc Ferdinand. Arhiducele va călători peste Berlin la Hanovra, fără să se oprească în capitala germană. La vânzătoare vor lua parte și contele Szögyény și cancelarul imperial Bethmann-Hollweg.

Inființarea de comitete filiale. Directorul artistic al Societății pentru fond de teatru român, dl Aurel Bănuțiu, a călătorit în săptămânile acestea prin mai multe orașe pentru a înființa comitetele filiale teatrale. A fost la Cluj, Oradea-mare, Tinea, Băiuș și până la Careii mari în părțile mărginașe ale românului. S'au făcut înscirieri de membri pretutindeni și s'au constituit comitetele teatrale, care vor avea să organizeze reprezentații în orașe și sate românești din partea locului.

La reședința de iarnă. Duminecă după amiază Saveranii români au plecat dela castelul Peleș, și seara au sosit la București, reluându-și reședința de iarnă.

Molipsire. Un ziar vienez scrie, că în timpul din urmă mai multe persoane din Viena s'au molipsit de boala de gură și de unghii. Molipsirea se crede, că s'a produs în urma consumării de lapte nefert dela vaci bolnave.

Osemintele lui Ioan Ziska. Din Praga vine știrea, că într'o capelă din Ciaslau au fost găsite rămășițele pământești ale lui Ioan Ziska, căpetenia husiților după moartea lui Hass. În capelă s'a găsit inscripția latină: *Ossa ducis Jan de Ziska.* — Acest conducător al Cehilor, născut în 1360 și mort de pestilență în 1424, a purtat războaie norocoase în Ungaria cu împăratul și regele Sigismund. Istoriicii de altfel se îndoiesc în adevărul știrii sosită din Praga.

Englezii despre germani. F. Smith, unul din șefii partidului conservator englez, vorbind despre germani a zis: comerțul Germaniei se întinde mai repede decât al Angliei, cu armata germană nu se poate măsura armata engleză, iar flota germană rivalizează fără îndoială cu flota Angliei.

Turburări studentești. Într'anul din teatrele Madridului s'a reprezentat zilele acestea o piesă, în care eroul de căpetenie declară, că oamenii bogați storo pe cei săraci, și, că medicii folosează pe bolnavii sărmani numai ca mijloc de experimentare pentru a studia diferitele mrtocade de vindecare, care apoi le aplică la oameni bogați. Profesorii și studenții dela facultatea de medicină s'au simțit adânc jigniți în urma afirmațiilor din această piesă. Mercuri seara studenții au pătruns în teatru, au năvălit pe scenă și au împedecat reprezentația. Poliția a intervenit și a scos pe studenți afară din teatru. În ziua următoare o deputație de studenți a venit la prezidentul poliției și a protestat împotriva purtării poliștilor. După amezii două mii de studenți au organizat un conduct demonstrativ prin strazile orașului. Prezidentul poliției a interzis să se mai reprezente piesa amintită.

Cine este vincutul? În Macău a fost arestată nu de mult soția grădinarului Mihai Nagy, pentru motivul că și-a ucis bărbatul. Femeea a mărturisit fapta și a zis, că omorul l-a săvârșit din pricina bețiilor fără de sfârșit ale bărbatului său. În Dumineca trecută însă a eșit la iveală, că nu femeea a făptuit omorul, ci fiul ei, un flăcău de 22 de ani, pe care mamă-l-a îndemnat să ucă pe părintele bețiv. Mama a promis băatului, că va lua asupra ei făptuirea și se va prezenta la judecătorie. Acum sunt arestați amândoi.

În motor de-alungul deșertului Gobi. Un inginer suedez, Eric *Nyström*, a făcut în vara aceasta o călătorie îndrăznească: a trecut cu motorul prin vestitul Gobi, imensul deșert al Aziei centrale. A plecat din Peking pe un motor cu trei roate, și în patru săptămâni a făcut drumul nespus de greu peste pustietatea amintită, unde la diferite puncte își organizase de mai înainte câteva magazine de benzină. Calea întregă a fost lungă de 1800 kilometri, dintre care 1200 kilometri s'au făcut în deșertul pomenit.

Aviațiune. Din Paris se scrie, că sublocotenent de marină Delage cu un pasager au făcut Sâmbătă un sbor de 200 km. în 3 ore și un sfert fără a se coborâ, stabilind recordul sborului cu pasageri în aeroplan.

Prima biserică evanghelică în Bosnia. În 20 Noembrie s. c. a fost sfințită biserică evanghelică în comuna bosniacă Schutzbarg, întemeiată de coloniști nemți. Cheltuielile de clădire a bisericii se urcă la 50 de mii coroane. Partea cea mai mare din suma aceasta a dat-o reuniunea „*Gustav Adolf*”.

Expulsare. Șeful poliției din Moscova, generalul Andreianov, a dat poruncă de expulsare pentru toți acei evrei minori din oraș, cari nu au dreptul de domiciliu. Terminul, în care are să fie executat ordinul, este Febraurie 1911. Vor fi expulsați 1400 persoane.

Dela societatea „Petru Maior” din Budapesta primim scrisoarea următoare: Onorată redacțiune! Vă rugăm să binevoiti a publica în ziarul Dvoastre următoarea rectifiare: Dl Vasile Stoica, student la litere, a publicat în zărele „*Tribuna*” și „*Telegraful Român*” o declarație, care a ținut să o sfârșasă exprimându-și „desiluziile”, cu cari a fost nevoit să încheie primul un petrecut în legăturile societății noastre. Pentru a se înlătura o rea înțelegere a cuvintelor Dsale — după ce dl Stoica a refuzat îndreptarea lor — suntem nevoiți a constata, că „desiluzionarea” Dsale, care l-a îndemnat să nu mai între în sinul societății „*Petru Maior*” a fost provocată, după cum se vede din o scrisoare a Dsale adresată nouă, de doamna, ce a ținut de bine societatea să-ı deie în ședința de încheiere a anului trecut, pentru nesatisfăcătoarea conducere a agendelor secretariale, încredințate în acel an Dsale. Pentru societatea „*Petru Maior*”: *Aurel Mager*, secretar. *Ionel Pop*, prezident.

Intre șine. Țăranul Ilie Todor, plecând în stare de bună dispoziție dela tăr-gul de Marți al Sibiului, s'a culcat între șinele căii ferate, aproape de Șelimbăr. Din noroșire a fost observat la timp de conductorul locomotivii unui tren, care pornise din gara acestui sat. Trenul a fost oprit, Ilie Todor a fost ridicat și așezat într'un vagon și adus la poliția noastră, unde i s'a dictat o pedeapsă de 30 de cor.

Grevă pretutindeni. Direcția mai multor căi ferate spaniole anunță încetarea circulațiilor trenurilor, în urma grevei funcționarilor.

La fondul Victor și Eugenia Tor-dășianu pentru înzestrarea fetelor sărace al „*Reuniunii sodalilor români din Sibiul*” au mai dăruit: George Taban, în numele Reuniunii economice și de credit „*Stăpă-rul*” din Brașov-Stupini, 5 cor.; George Smădu, învățător (Arpașul-sup.) 30 bani; Demetria Vidrighin, cassarul filialei „*Lumina*” (M.-Oșorheiu) și soția sa Haretti n. Popp (Bobohalma) 2 cor.; Ioan Silaghi, paroh (Idice), soția sa Emilia și copiii lor Aurel, Nicolae și Emil 1 cor. și Emanuil Fleșeriu, paroh (Hundorf) și soția sa Emilia n. Gheaja 1 cor.

Cântece din Siberia. În numărul nostru de Marți am dat știrea despre cântăreții ruși, cari au fost oprii de o căntă în Berlin. Oprirea aceasta a poliției a fost pe urmă revocată. Concertiștilor li s'a permis să se producă în Berlin, în costumele obișnuite ale țărănilor ruși, și nu în haine de robi cu lanțuri pe mâni și pe picioare, cum de altfel au cântat în mai multe orașe rusești. Cu toate acestea metodele tragice ale cântăreților, cari înfățișează viața robilor siberiani, au făcut asupra publicului ascultător cel mai profund efect.

Mulțămită

Celoroș au luat parte la nemărginita noastră durere, tuturor prietenilor și cunoscuților, cari din tristul incident al trecerii la cele vecinice a iubitului nostru soț și tată, preotul *Dionisiu Truța*, și-au exprimat condolețele, în persoană sau în scris, în special Preaonor. domn protopop I. Teculescu și Onor. preoți, cari au condus acul înmormântării, li se aduc și pe această cale sincere mulțămite.

Țelna, 26 Noembrie 1910.

Jabnica familie.

Dl Dr. A. Cosmutza, cunoscutul medic român, a fost ales zilele trecute director-șef al sanatorului „*Városmajor*” din Budapesta. Acest sanator e situat în Buda, la poalele muntelui Svábhegy. Are poziție romantică, aer de munte, bogat în ozon. Cmmunicație ușoară, cu tramvaele orașenești, dela gară jumătate oră de depărtare. Are stabilimentele cele mai moderne: un laborator mare, hidroterapie, 26 odăi mobilate, salon de conversație, prânzitor, electricitate, băi calde și reci. Consultații se dau la oficiul central (Ferenoz körut 29) dela 8—9 dimineața și dela 3—5 d. a.

Unde se capătă țigle bune și eficiente? Greutățile întâmpinate la fabricarea țiglelor cu mâna, au îndemnat pe cea mai mare fabrică de mașini de țiglarit Iacob-werk din Germania să îmbunătățească prin inginerii săi invenția unui măestru de fabricat țigle și să o pună în circulație sub numirea de „*Mașină patentată de fabricat țigle model 1910*”. Țiglele fabricate cu această mașină întrec chiar și cea mai bună calitate de țigle lucrate cu mâna, căci sunt cele mai perfecte. Mașina se pune în mișcare cu 2 cai, 2 boi, sau cu motor de 5—6 H. P. putere; instalația e foarte ef-tină, de oarece nu e de lipsă nici hală pentru mașină nici fundament, lucrători de specialitate nu sunt de lipsă, căci zilerii sau copii pot foarte bine îngriji lucrul necesar; fiind și prețul de procurare atât de ef-tin, înocit cu drept se poate zice, că țigle în adevăr bune numai acolo se pot procura, unde acelea sunt fabricate cu „*Mașina patentată de fabricat țigle model 1910*”. Mașina se poate vedea la firma Ignázt Gellért & Com. VI. Ferenc körut 41 în Budapesta, unde se dau buo-ros toate deslușirile. Această firmă are și agenția generală a fabricii dresdane de motoare și ia toată garanția pentru toate mașinile.

Teatru.

Măne, Sâmbătă, se dă comedia „*Die lustigen Waiber von Windsor*”, de Shakespe-peare.

Poșta redacției.

Dlul I. D. în Geoagiul de sus. S'a predat administrației, ca să facă îndreptarea adresei.

Agnita. Manuscriptul e pus la rând pentru a fi publicat. În privința retipă-ririi puteți primi răspuns numai după publicare.

Dlul I. G. în Colum. Pentru evitarea neplăcerilor la tot cazul au să fie anunțate convenirile literare, la primăria comunală, pentruca, dacă vrea, să iee parte la ele și notarul ori primarul spre a se convinge, că sunt de natură curat culturală.

Nr. 534—1910.

[469] 1—3

Concurs.

Sistemându-se în parohia Cricău (cl. II.) post de capelan, cu drept de succesiune, pe lângă parohul actual George Muncușiu, prin această să scrie, — pentru acest post — concurs, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român.“

Capelanul va beneficia de jumătatea tuturor venitelor parohiei specificate în coala B. Cererile de concurs să vor înainta subsemnatului oficiu, în termenul susindicat, îndatorându-se concurenții a se prezenta în vreo Duminică sau sâmbătoare, la biserică, — pe lângă restricțiunile reglementare, — spre a-și arăta destoinicia în cântare și predicare.

Alba-Julia, 10 Noemvrie 1910.

Oficiul protopresbiterial în conțelegere cu sinodul parohial (§. 6. din Reg. pentru parohii).

Ioan Teculescu,
protopresbiter.

Szebenvármegye alispánjától.

Szám: 12587/1910.

Versenyárgyalási hirdetés.

Szebenvármegye közigazgatási bizottsága f. évi November hó 10 én 2501 sz. a. kelt rendeletével a nagyszében — ujejháztárgyaltai th. közönten levő 7 és 91 sz. hidak javítási munkálatait engedélyezte.

A fent említett munkálatok foganatosításának biztosítása céljából 1910 évi december hó 19-ik napjának d. e. 10 órájára szebenvármegye alispáni hivatalában tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhátók felhívattak, hogy a nevezett munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó és a nagyszébeni m. kir. államépítészeti hivatalánál beszerezhető költségvetési nyomtatványon kiállított költségvetéssel felszerelt és pecsétel lezárt sértetlen borítékban elhelyezett ajánlataikat közvetlenül vagy posta útján a kitűzött nap d. e. 10 órájig a nevezett hivatalhoz annyival is inkább igyekzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek nem fognak figyelembe vétetni.

Ajánlat külön—külön is tehető.

Azon ajánlattevők, kik a hivatalnál még üzleti összekötésben nem álltak megbízhatóságukat igazolni tartoznak.

Az ajánlatokhoz az általános feltételekben előírt és az ajánlati költségvetés végösszege 5%-ának megfelelő bántépenznek a nagyszébeni m. kir. adóhivatalnál, történt letételt igazoló pénztári nyugta vagy annak közjegyzőileg hitelesített másolata csatolandó.

Az ajánlat és melléklete szabályszerűen bélyezendők.

A szóban forgó munkákra vonatkozó műszaki műveletet és váralati feltételeket a nagyszébeni m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban megtekinthetők.

Ajánlat csak az államépítészeti hivataltól beszerezhető „Előmeret költségvetésén“ tehető meg.

Nagyszében 1910 November 29. án.

Fabritius s. k.

(478) 1—1

alispán

Nr. 228/1910.

(462) 3—3

Concurs.

Pentru întregirea postului de capelan temporal în comuna bisericăscă de clasa I **Alba** din protopresbiteratul Câmpenilor, sis temisat prin decisiunea Ven. Consistor Nr. 8796 B./1910, se publică concurs nou cu termen de 30 zile dela prima apariție în „Telegraful Român.“

Venitele sunt jumătate din venitele stolare parohiale și din ajutorul dela stat pentru capelani.

Doritorii de a ocupa acest post să trimită rugărilor lor concursuale cu documentele recerute la subscrisul în timpul recerut și să se prezenteze în biserică pentru cunoaștere, cântare și predicare.

Câmpeni, 24 Octomvrie 1910.

Romul Furdul

protopop.

Birou de informație.

Cunoscând multele lipsuri ale publicului românesc din provincă, m'am hotărît să deschid în **Budapesta** un

Birou de informație.

Orice informație referitor la petițiile înaintate la ministerii, Curie, judecătoria etc., orice informații comerciale și în general în orice cauză dau în decurs de 2—3 zile, ori și cui, resolvând toate chestiile în modul cel mai cinstit.

Fac mijlociri comerciale, comande etc.

Taxa de informație 3 cor. și spesele de postă pentru răspuns

(375) 11—20

L. Olariu,

Budapesta, Lajos utca 141 III/19

Városmajor-Sanatorium și Hydrotherapie

26 odăi aranjate foarte modern, supraveghiere medicală constantă.

Telephon 88—89

Biru central, stabiliment medical:

Budapesta, Ferenc-körút 29

Consultațiuni dela orele 8—9 a. m. și 3—5 p. m.

[448] 1 Director-șef

Dr. Cosmutza.**Cancelaria avocatului****Dr. Dionisie Moldovan**

SIBIU, Piața mare Nr. 11.

Pre baza studiilor făcute în Statele Unite în America de Nord preiea și resolvarea afacerilor, cari stau în oareșcare legătură cu Statele Unite, în general cu străinătatea. — — — — (458) 3—3

Vițe de vie**foarte frumoase și mari!**

Fiecare cultivator de vie, care are lipsă de vițe frumoase, mare și curate, să le privească pe acelea deja acuma în școalele de vierit și să-și acoopere trebuințele de acolo de unde cu prețul cel mai efin capătă cea mai bună plantă. Spre privirea locului meu de școală de vierit, afară din cele frumoase, cu peste 1/2 milion vițe de vie în cele mai deosebite sorte de struguri de viu și de masă, invită respectuos proprietarul aceluia,

Simon Nemenz,

posesorul primei școale de vierit din Reichsdorf Nr. 121 posta Riomfalva.

Cataloge la cerere gratuit și franco!

(360) 17—

Picături de stomach ale lui Brády

cu

Maica Domnului de Mariazell

ca marcă de scutire

de aceia numite „Picături de stomach de Mariazell“, sunt probate în decurs de 30 ani și aflate ca cel mai bun mijloc contra ori ce fel de greutate la mistuire, arsură în stomach, constipație, dnrere de cap și stomach, colică, insomnie, anemie și gălbănare etc.

Se găsește în farmacii cu prețul — 80 bani și C. 1.40. 6 sticle cu C. 5 — 3 sticle duple C. 4.50, trimite franco fabricantul C. Brády, farmacia „La Regele Ungariei“, Viena I. Fleischmarkt I. Depot Nr. 241. — A fi cu atenție la marca de scutire cu Maica Dnului de Mariazell, embelloge roșie și subscriere ca aici pe clișeu. (37) 14—15

Noutate senzațională a industriei de țigle.**Mașină patentată de****fabricat țigle.****Model 1910.**

Confecționează 10—12000 țigle în 10 ore din orice material potrivit pentru fabricarea țiglelor. Intocmire absolută a lucrului de mână. Pentru punerea în mișcare sunt suficienți doi cai, doi boi sau un motor cu putere de 5—6 HP. Fundamente și hală pentru mașini nu e necesară. De lucrători specialiști nu e lipsă, căci lucrurile le pot îndeplini și * copii. Preț efin de procurare. *

Intocmiri complete de țiglarii

curățitor de nămol, zdrob tor de piatră. mori cu globuri și tobe în cea mai bună execuție.

Cu prospecte, deslușiri și preliminar de cheltueli servește

[461] Agenția generală a lui 1—10

„Jacobiwerk“, Meissen (Germania)

IGNÁZ GELLÉRT & COMP.

VI. Tézéz körút 41.

Garauția cea mai mare.

Condiții de plată favorabile.

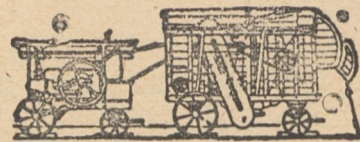
THE CAMPBELL

renumita fabrică engleză de motoare, livrează cele mai bine construite și durabile

Motoare și Locomobilecu Benzin
Uleu crud
Gas . . .

Circularea

cea mai ieftină
cea mai sigură
cea mai neimpiedecată

Prețuri efine. Condiții favorabile de plată. Garantie în toată privinta.

Agent general:

(380) 8—26

Korányi Victor, BUDAPEST, VI., Liszt Ferenc-tér Nr. 9.

Telefon 64—64.

O vai!

La tusă, răgușală și mucărie ajută repede și sigur

Trăiască!

„Pastilele de piept ale lui Egger“

au gust bun, și nu influențează asupra apetitului.

Un carton 1 coroană și 2 coroane.

Carton de probă 50 bani.

Deposit general și de expedare:

O să mă înnece de această tusă rea!

Farmacia „Reichspalatin“

Budapesta, VI., Váci körút 17.

Pastilele de piept ale lui! EGGER m'an scăpat repede

Se găsește în Sibiu la: Guido Fabritius, Carol Morscher, Carol Müller, E. Rummel, Carol Priessel, Au- (367) 11—26 gust Teutsch; în Sebeș la: Wilhelm Lederhilger, Ludwig Binder, farmacia.

Requisite de scris se pot procura de la Librăria archidieceșană**„Mugurul“**

ins. econom'că-comercială, Elisabetopole (Erzsébetváros) Kisküküllő vm.

Altoi de vie

calitate distinsă pe lângă prețurile cele mai moderate, soiuri de vin și de masă, viță americană cu și fără rădăcină, ochiuri de altoit, viță europeană cu rădăcină

se află de vânzare la

Inscțierea economică-comercială**„Mugurul“**

Elisabetopole (Erzsébetváros) Kisküküllő vm.

Material disponibil în altoi peste

doauă (2) milioane.

Școalele de altoi n'au fost atacate de peronosporă.

Altoi desvoltați la perfecțiune.

La cumpărări pe credit cele mai ușoare condițiuni plătite pe 10 ani cu 7%.

La cerere preț curent și instrucțiuni gratis și franco.

Insotirea primște gratis elevi pentru învățarea altoitalui și manipulării școalei de altoi.

(464) 2—

Prima condițiune de reușită este de a folosi material solid. Trimiteti băteți la cursul practic de altoit.

Raportați vă viile cu altoi dela firmă română.

Premiat cu medalia cea mare la expoziția milenară din Budapesta în 1896.

Turnătoria de clopote și fabrică de scaune de fier pentru clopote

ANTONIU NOVOTNY

în Timișoara-Fabric

se recomandă spre pregătirea clopotelor noue, cum la turnarea de nou a clopotelor stricate, spre facerea de clopote întregi, armonioase pe lângă garanță de mai mulți ani, provăzute cu ajustări de fier bătut, construite spre a le întoarce cu ușurință în orice parte, fiind dată ce clopotele sunt bătute de o latură, fiind astfel mântuite de crepare. Cu deosebire sunt recomandate

(278) 9—52

Clopotele găurite

o invențiune proprie și premiată în mai multe rânduri. Aceste clopote, cari sunt provăzute în partea superioară — ca violina — cu găuri ca figura S, au ton mai intensiv, mai adânc, mai limpede, mai plăcut și cu vibrare mai voluminoasă de cât clopotele turnate după sistemul vechiu, astfel că un clopot patentat de 327 kg., este egal în ton cu unul de 461 kg turnat după sistemul vechiu. — Mai departe se recomandă pentru face-rea de scaune de fier bătut, de sine stătătoare, pentru preadjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fer bătut, ca și spre turnarea de toace de metal. Prețouranturi ilustrate gratis.

